

Provincie Gelderland

T.a.v. [REDACTED]

Postbus 9090

6800 GX Arnhem

Doetinchem, 21 oktober 2024

Betreft: Verzoek aanvullende gegevens
Project: 18719.005
Zaaknummer: 2023-016541

Econsultancy heeft van de provincie Gelderland het verzoek gekregen om aanvullende gegevens aan te leveren naar aanleiding van de ingediende ontheffingsaanvraag (zaaknummer: 2023-016541). In deze memo zullen we de vragen vanuit de provincie beantwoorden.

- 1. In hoofdstuk 4 van de nader onderzoek rapportage wordt beschreven dat de windsnelheid beneden de 4 Bft lag tijdens de veldbezoeken. Echter staat in tabel 4.1 dat tijdens het veldbezoek van 19-04-2023 Bft. 5 was. Dit is hoger dan toegestaan is voor huismus onderzoek. Graag ontvangen we een onderbouwing over de betrouwbaarheid van de resultaten van het onderzoek.**

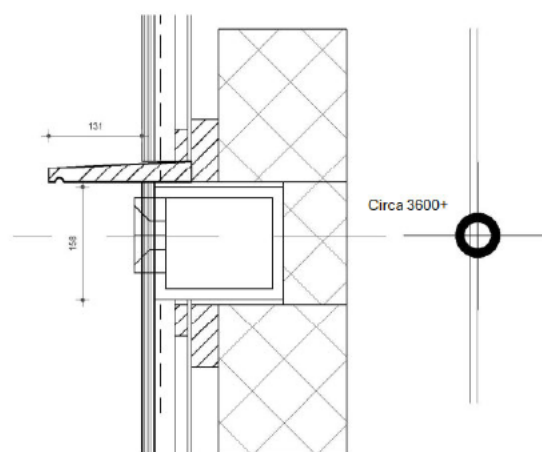
Tijdens het onderzoek waarbij er sprake was van 5 bft. waren de huismussen actief en vertoonden ze nestindicerend gedrag, zoals zingen in de dakgoot en het verslepen van nestmateriaal. Het tweede veldbezoek vond plaats onder ideale weersomstandigheden, met een temperatuur van 15 graden, geen neerslag en een windkracht van 2 Bft. Tijdens deze ronde werden hetzelfde aantal nesten aangetroffen als bij de eerste ronde.

Om de huismuspopulatie duurzaam te behouden en de kansen voor toekomstige groei te vergroten, is er reeds in het activiteitenplan opgenomen dat er 26 huismusvoorzieningen in de nieuwe bebouwing worden aangebracht. Dit betekent dat we een compensatiefactor van 5 hanteren, in plaats van de gebruikelijke factor 2. Daarnaast zijn er meerdere veldbezoeken uitgevoerd voor het onderzoek naar kleine marterachtige en vleermuizen, waarbij naar de bebouwing is gekeken. Hieruit zijn geen nieuwe resultaten naar voren gekomen, behalve de al bekende 5 nesten. In tabel 1 zijn de weersomstandigheden opgenomen van de vleermuisonderzoeken waarbij er eveneens is gekeken naar huismussen. Van de weersomstandigheden van de bezoeken ten aanzien van de kleine marterachtigen zijn geen gegevens.

Tabel 1. Weersomstandigheden nadere onderzoeken vleermuizen waarbij eveneens is gekeken naar de huismus.

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden	Soortgroep
13-04-2023	21:15 - 23:15	8 °C	1 Bft, droog	Vleermuis
22-05-2023	21:30 - 00:00	16 °C	2 Bft, droog	Vleermuis
09-06-2023	02:16 - 05:16	13 °C	3 Bft, droog	Vleermuis
06-07-2023	21:55 - 23:55	16 °C	1 Bft, droog	Vleermuis

De nieuwe voorzieningen worden in diverse windrichtingen geplaatst om een variatie aan omstandigheden aan te bieden. Hierbij worden op de west- en zuidzijde rekening gehouden met de middagzon. De kasten worden geplaatst in de luwte van een speciaal voor de huismus geplaatst afdekker (zie figuur 1).

Figuur 1. Afdekker boven huismusvoorzieningen (west- en zuidzijde bebouwing)

- In het activiteitenplan wordt vermeld dat voor de mitigatie van de huismus, huismustillen worden gebruikt. Echter worden huismustillen alleen voor een deel van de tijdelijke mitigatie geaccepteerd (maximaal 25% tot 50%). Dit betekent dat er maar twee van de vier huismustillen gebruikt mogen worden voor de mitigatie. De andere huismustillen dienen te worden vervangen door 6 andere voorzieningen zoals nestkasten. Deze dienen geplaatst te worden aan gebouwen in de omgeving van de huidige verblijfplaatsen. Graag ontvangen we een kaart met de locaties van de nieuwe kasten.

De dichtstbijzijnde woningen waar huismuskasten kunnen worden geplaatst, liggen meer dan 300 meter van de huidige verblijfplaatsen en het is onbekend of de eigenaren akkoord gaan met het plaatsen van tijdelijke huismusvoorzieningen. Een deel van de nieuwbouw (midden en oost) waar 16 permanente voorzieningen worden gerealiseerd, is klaar voor sloop. Echter omdat er daarom geen gewenningsperiode is geweest, is het

voorstel om 4 huismustillen te realiseren. De 4 huismustillen zijn dan ook bedoelt om een korte periode te overbruggen. Als de provincie Gelderland dit niet als voldoende beschouwt, ontvangen wij graag een alternatief voorstel.

3. Zijn de huismustillen en/of marterhopen al geplaatst? Zo ja, wanneer?

De huismustillen en marterhopen zijn nog niet gerealiseerd. De huismustillen worden minimaal 3 maanden voorafgaand aan de sloop in de directe omgeving gerealiseerd, conform de eisen uit het kennisdocument. [REDACTED] de takkenhopen in het zuid [REDACTED] locatie ongeschikt worden gemaakt, zullen 4 nieuwe verblijfplaatsen geschikt voor de wezel gerealiseerd worden in de directe omgeving (zie rapportage 18719.005).

4. Het wettelijk belang nationaal beschermde soorten is onduidelijk. Zoals het nu staat verwoord is er geen geldige grond om hiervoor een ontheffing te verstrekken. Hiervoor dient een ander geldig wettelijk belang te worden beschreven. Graag ontvangen we verdere onderbouwing.

Het wettelijke belang waarvoor ontheffing wordt aangevraagd voor de nationaal beschermde wezel betreft in het belang van de volksgezondheid en in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Hieronder volgt een uitgebreide motivering van de hierboven genoemde belangen:

Wat is de reden van de vestiging van het zorgpark in deze regio c.q. op deze locatie?

Zo zijn heeft 4 hoofdredenen voor vestiging van een zorgpark aan de Oude IJsselweg 3 in de gemeente Oude IJsselstreek.

Ten eerste ligt er bij de Raad van Bestuur (RvB) al jarenlang een verzoek van ouders voor een beschermend en beschut zorgpark voor hun kinderen met een ernstige verstandelijke beperking in de omgeving van Doetinchem. Zo zijn beschikt over zorgpark De Lathmer in Wilp, waar ongeveer 360 volwassenen en 40 kinderen wonen. De ouders willen graag een vergelijkbaar zorgpark op kleinere schaal rondom Doetinchem. In 2017 heeft de Raad van Bestuur ouders toegezegd op zoek te zullen gaan. We noemen dit hierna de doelgroep Kind en Jeugd (K&J). Zij hebben de leeftijd van 18 jaar bereikt en kunnen niet doorstromen naar jongvolwassenenzorg omdat deze plekken qua capaciteit er nu niet zijn voor deze ernstig verstandelijk gehandicapte cliënten.

Ten tweede verzoekt zorgkantoor Menzis al enkele jaren om een uitbreiding van capaciteit in hun werkgebied, zoals zorgpark De Lathmer-Wilp (in het werkgebied van een ander zorgkantoor). Menzis ziet een grote, blijvende toestroom van mensen met een ernstige verstandelijke beperking (hierna de doelgroep VG6 en VG7) die zijn aangewezen op bescherming en beschutting. Onder hen is ook een aantal mensen met intensieve zorgvragen uit Achterhoek/De Liemers die nu in Wilp wonen en graag zouden terugverhuizen naar hun geboortegrond.

Ten derde beoogt Zozijn mensen met niet-aangeboren hersenletsel en bijkomende problematiek (hierna de doelgroep NAH) woonruimte met intensieve begeleiding te bieden. Deze mensen vinden onvoldoende aansluiting in hun situatie.

Ten vierde beoogt Zozijn een aantal bestaande (gedeeltelijk kleine en/of verouderde) voorzieningen in de omgeving van Oude IJsselstreek en Doetinchem te combineren en te verplaatsen, en deze als vervangende nieuwbouw te realiseren op het zorgpark voor de doelgroepen VG, K&J en NAH.

Concreet wil Zozijn een zorgpark bouwen met voorzieningen voor wonen, dagbesteding, vrijetijd en logeren, zo mogelijk met kortdurende woonopvang/crisisopvang, gebaseerd op vragen van bewoners/ouders, financiers en als reden voor vervangende bouw.

Essentieel is de typering beschermend en beschut. Kort gezegd betekent dit dat mensen met een ernstige verstandige beperking leven in een rustige, veilige, ruime en toch overzichtelijke omgeving met een positief leefklimaat, omringd door medewerkers, familie en vrijwilligers die hen liefdevol helpen hun omgeving te begrijpen en hen helpen zich te ontwikkelen in een prachtige, natuurlijke omgeving.

1. Waarom is het nodig? Ofwel: is er behoefte aan in deze regio?
2. Waarom op deze locatie (en niet bijvoorbeeld ergens in bestaand stedelijk gebied)? (zie bijlage 1)
3. Hoe gaat het eruitzien?

Waarom is het nodig?

Het afgelopen decennium heeft Zozijn intensief ingezet op kwaliteitsverbetering en op de vervanging van verouderde zorgwoningen en facilitaire gebouwen. Deze kwaliteitsslag betreft van de 1050 Wlz cliënten, ca 900 woonplekken zijn vervangen door nieuwbouw. Hiervan onder meer het zorglandgoed in Wilp (400 zorgplaatsen) en dit is inmiddels nagenoeg voltooid. Al een aantal jaren dient zich evenwel een nieuwe opgave aan. Er is een groeiende vraag naar zorgverlening op de gebieden waarin Zozijn heeft bewezen sterk te zijn.

Het gaat vooral om zorg voor mensen met een combinatie van lichte verstandelijke handicap en (zeer) complexe gedragsproblematiek, een doelgroep die gehuisvest is op De Lathmer. In deze fors toenemende behoefte kan Zozijn momenteel onvoldoende voorzien, hetgeen (vooral voor de regio de Achterhoek/De Liemers) resulteert in wachtlijsten. De opgave voor de komende jaren is daarom vooral een uitbreiding van capaciteit voor deze complexe zorg op een nieuwe locatie. De noodzaak daartoe blijkt ook uit de resultaten van een TNO-onderzoek (2018) naar ontwikkelingen in de regio die voor de bepaling van toekomstige zorgaanbod van Zozijn belangrijk zijn (demografische ontwikkelingen, beleidsmatige trends, indicatiestellingen en ontwikkelingen in zorgvraag en -aanbod).

Vanuit zorgverzekeraars wordt aangedrongen op uitbreiding van het dienstenpakket van Zozijn in de Achterhoek en De Liemers. Zorgkantoor Menzis geeft in genoemd TNO-onderzoek aan Zozijn te kennen als een betrokken en betrouwbare aanbieder en zeer positief te zijn over de programma's voor cultuurverandering en

deskundigheidsbevordering voor het personeel. Menzis zou daarom graag zien dat in deze regio, net als op De Lathmer, een breed aanbod voor deze complexere zorg wordt gerealiseerd.

Een belangrijke aanleiding voor het beoogde zorgpark is ook dat in de doelgroep Kind en Jeugd een groot aantal cliënten de volwassen leeftijd nadert, terwijl Zozijn en haar collega's in de regio geen voorzieningen heeft die continuïteit in de overgang van (zeer) complexe kind- en jeugdzorg naar volwassenenzorg mogelijk maken. Jeugdige cliënten moeten bij het bereiken van volwassenheid daarom uitwijken naar andere [redacted] regio. [redacted]

Ouders en verwanten vinden dit een zeer onwenselijke situatie en dringen er bij Zozijn op aan om woon- en zorgvoorzieningen te realiseren die de overgang naar volwassenheid binnen Zozijn en binnen de regio mogelijk maken. Het verzoek daartoe is inmiddels ondertekend door ouders en verwanten van circa 80 cliënten, die als zij 18 jaar worden in een gat dreigen te vallen. Voor 17 jongvolwassenen is een tijdelijke plek gecreëerd op landgoed De Lathmer in Wilp met de toezegging dat zij kunnen terugkeren naar de regio zodra daar passende huisvesting beschikbaar komt.

Concreet betekent dit alles dat Zozijn voor de regio Achterhoek/De Liemers op zoek is naar een nieuwe locatie waar op korte termijn woonruimte voor 72 cliënten met bijbehorende voorzieningen kan worden gerealiseerd in een beschermende, prikkelarme en landschappelijke omgeving. Met op termijn een doorgroeimogelijkheid (bouw in 2 fases) naar circa 112 cliënten. Het gaat in die eindsituatie om 72 volwassenen met een aangeboren verstandelijke beperking (VG) om 16 cliënten in de doelgroep Kind en Jeugd (logeren/deeltijdwonen) en 24 cliënten met een niet aangeboren hersenletsel (NAH).

Waarom op deze locatie?

Van de circa 4.400 cliënten van Zozijn woont het overgrote deel in woonzorgvoorzieningen die geïntegreerd zijn in woonwijken en in dorpen. Een groeiende aantal cliënten is evenwel niet gebaat bij geïntegreerd wonen in een wijk of een dorp. Ook zou de directe woonomgeving daar overlast van kunnen ondervinden. Voor deze doelgroep is permanent een veilige, beschermde en prikkelarme leefomgeving nodig om in te wonen, voor werk en dagbesteding en voor recreatie. Bij voorkeur in een landschappelijke setting.

Voor circa 400 cliënten voorziet het zorglandgoed 'De Lathmer' in Wilp in deze behoefte. Sinds 2008 is intensief gewerkt aan de herontwikkeling van dit landgoed, gericht op de totstandkoming van een beschermde, veilige en rustgevende leefomgeving met een zorgvuldig gekozen balans tussen landschap en bebouwing. De herontwikkeling is inmiddels nagenoeg voltooid en het gerealiseerde woon- en leefmilieu blijkt in de praktijk uitstekend te werken. Om de gewenste kwaliteit hier te borgen is het aantal van 400 cliënten voor Wilp ook maximaal.

Door de groei in het aantal cliënten met een complexe zorgvraag is de capaciteit van het landgoed derhalve niet meer voldoende. Het toevoegen van extra bebouwing vinden wij evenwel niet wenselijk omdat dit ten koste zou gaan van de zorgvuldig opgebouwde balans tussen bebouwing en landschap die hier de afgelopen 10 jaar tot stand is gebracht. Daarom is Zozijn al enkele jaren op zoek naar een geschikte locatie om een tweede

zorglandgoed te realiseren, kleiner in omvang dan 'De Lathmer', maar wel met vergelijkbare kwaliteit qua landschap en bebouwing.

Om een verantwoorde zorg-technische en financieel-economisch exploitatie mogelijk te maken is een omvang van tenminste circa 72 bewoners noodzakelijk, bij voorkeur met een doorgroeimogelijkheid naar maximaal circa 112 bewoners. Qua oppervlakte is minimaal circa 12,5 hectare nodig om een goede balans tussen landschap en bebouwing te waarborgen. Een dergelijke locatie blijkt, zeker in bestaand stedelijk gebied, zeer moeilijk te vinden. De regio de Achterhoek heeft de regio de Achterhoek porkeur, omdat daar de behoefte onder cliënten van Zozijn (ook bij het zorgkantoor Menzis) het grootst is. Voor een vijftal locaties in en rond Doetinchem zijn de afgelopen jaren ruimtelijke en economische verkenningen gemaakt, waaronder locatie De Kruisberg. Tot dusver bleven deze inspanningen evenwel zonder resultaat, onder meer als gevolg van onvoldoende gemeentelijke medewerking en, in het geval van De Kruisberg, ook doordat het vrijkomen van dit Rijkseigendom te lang op zich liet wachten en met te veel onzekerheden was omkleed.

Locatie Oude IJsselweg 3 te Terborg

Deze plek heeft alle potenties in zich om voor mensen met een verstandelijke beperking een beschermde, veilige, rustgevende en landschappelijke omgeving te realiseren, waar zij zich thuis kunnen voelen. Daarnaast zijn er ruime mogelijkheden om meerwaarde te creëren, die ook de bredere omgeving ten goede komen. Dergelijke geschikte locaties, waar bovendien de gemeente bereid is om oplossingsgericht mee te denken, zijn uitermate schaars, zoals de zoektocht van de afgelopen jaren ons heeft geleerd.

Wij zijn dan ook zeer enthousiast dat de locatie aan de Oude IJsselweg op ons pad is gekomen. Deze plek voldoet uitstekend aan de wens om een uitnodigend zorgpark in een landschappelijke setting te realiseren, waarbij de leefomgeving bijdraagt aan het welbevinden van onze cliënten. En waar zich ook mogelijkheden aandienen om nieuwe coalities te smeden en meerwaarde voor de bredere omgeving te creëren op het gebied van recreatie, routes, landschappelijke kwaliteiten, functies als een pluktuin, zorgboerderij, kleinschalig voedselbos en dergelijke. Deze kunnen bijdragen tot integratie van onze cliënten in de samenleving.

Voordeel is ook de komst van het nieuwe Slingeland Ziekenhuis waar Zozijn naar verwachting een beroep kan doen op voorzieningen als medische zorg zoals polikliniek, tandarts, revalidatiefaciliteiten voor NAH cliënten en reguliere ziekenhuiszorg.

Hoe gaat het eruit zien?

Ons denken en de visievorming hebben evenwel in de tussentijd niet stilgestaan. Er is constructief overleg geweest met het Waterschap Rijn en IJssel, wat heeft geresulteerd in duidelijke aanbevelingen en aandachtspunten. Ook is er overleg geweest, in samenwerking met de gemeente Oude IJsselstreek, met Nico Wissing (landschapsarchitect) met het doel aansluiting te zoeken bij landschapsplannen in de bredere omgeving.

De voormalige eigenaar heeft inmiddels aangegeven dat zij graag blijven wonen in het westelijk gedeelte van het plangebied en mogelijk ook willen bijdragen in het faciliteren van kleinschalige agrarische dagbestedingsactiviteiten. Waar onze eerste verkenning nog een ruime bandbreedte aangaf qua omvang en aantal cliënten is er inmiddels een duidelijker voorkeur ontstaan wat betreft programmatische invulling. Het gaat om de eerdergenoemde fasegewijze ontwikkeling naar 72 cliënten voor mensen met een aangeboren verstandelijke beperking, 16 cliënten Kind en Jeugdzorg - (logeren/deeltijd wonen) en 24 cliënten met een niet aangeboren hersenletsel. Met de daarbij behorende voorzieningen voor dagbesteding en begeleiding. De [REDACTED] park is erg nodig gezien [REDACTED] e problematiek van betreffende cliënten. Op dit moment kennen we een wachtlijst van al circa 80 cliënten.

5. Als laatste ontvangen we graag een geactualiseerde planning.

Bouwrijp fase 1 & 2 (erf oost en midden) in Q2-2025

Start nieuwbouw fase 1-2 (erf oost en midden) Q3 2025-Q4-2026

Sloop fase 3 (bestaande opstallen) Q4-2026

Start nieuwbouw fase 3 (erf west) Q1-2027

Zie ook onderstaande sheet met beoogde fasering d.d. 20-09-2024

Figuur 2. Faseringen van werkzaamheden (Bron: Zozijn).

Met vriendelijke groeten,
Econsultancy

[Redacted signature]
Projectleider

[Redacted signature]
Kwaliteitscontroleur

¹ VRIJGAVE

In onze rapportages en offertes wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Middels ons kwaliteits-systeem worden offertes en rapporten aantoonbaar vrijgegeven.

